

Analýza rozpočtu města Staré Město

Martina Prostináková

Bakalářská práce
2013

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martina PROSTINÁKOVÁ**
Osobní číslo: **M110631**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Analýza rozpočtu města Staré Město**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše vysvětlíte základní pojmy související s hospodařením municipalit.

II. Praktická část

- Uvedte základní socio-ekonomickou charakteristiku města Staré Město.
- Vypracujte analýzu rozpočtu města od r. 2008 až po současnost.
- Zhodnotte vývoj hospodaření města a vyvodte příslušné závěry a doporučení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HAMERNÍKOVÁ, Bojka et al. Veřejné finance. 2. aktual. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.

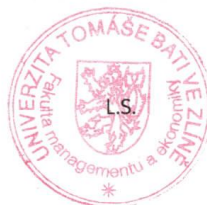
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

WOKOUN, René et al. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 17. června 2013
Termín odevzdání bakalářské práce: 12. srpna 2013

Ve Zlíně dne 17. června 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla učelit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/díloemovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/díloemové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/díloemové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/díloemovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze bakalářské/díloemové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

12. 8. 2023

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdětku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložil, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdětku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na analýzu rozpočtů města Staré Město v období 2008-2013. Cílem této práce je tedy rozbor jednotlivých rozpočtů Starého Města a celkové zhodnocení hospodaření města. V teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy týkající se veřejné správy, obce a její působnosti a finanční nástroje obce. Praktická část je zaměřena na jednotlivé rozpočty města, analýzu výdajů, místní poplatky a vybrané finanční ukazatele.

Klíčová slova: veřejná správa, obec, rozpočet, rozpočtová skladba, rozpočtový výhled, ukazatel dluhové služby, likvidita.

ABSTRACT

The Bachelor Thesis focuses on the analysis of the budgets of the town of Staré Město during the period 2008-2013. The aim of this Thesis is thus the analysis of the particular budgets of the town of Staré Město and an overall estimation of the town economy. In the theoretical part the basic terms regarding the public administration, municipality and its field of action and municipal financial instruments are explained. The practical part focuses on particular town budgets, the analysis of the expenses, local charges and chosen financial indexes.

Keywords: public administration, municipality, budget, budget structure, budget prospect, debt service indicator, liquidity.

.

Poděkování

Chtěla bych moc poděkovat Ing. Elišce Pastuszkové, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce a její cenné rady a připomínky. Také bych chtěla poděkovat místostarostovi Starého Města panu Radoslavovi Malinovi za poskytnutí všech materiálů, které mi byly nápomocny k vypracování této práce a také za čas který mi věnoval při našich konzultacích. Děkuji též mé rodině za jejich trpělivost a podporu, bez které bych to jistě nezvládla.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	12
2 OBEC	13
2.1 ORGÁNY OBCE	13
2.1.1 Zastupitelstvo	13
2.1.2 Rada obce	14
2.1.3 Starosta.....	15
2.1.4 Místostarosta	15
2.1.5 Obecní úřad	15
2.2 PŮSOBNOST OBCE.....	17
2.3 ORGANIZAČNÍ SLOŽKY A PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	17
3 FINANČNÍ NÁSTROJE OBCE	19
3.1 ROZPOČTOVÉ FONDY	19
3.2 MIMOROZPOČTOVÉ FONDY.....	19
3.3 ROZPOČTOVÝ VÝHLED	20
3.4 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	20
3.4.1 Rozpočtová skladba – členění příjmů a výdajů.....	23
3.5 ROZPOČTOVÉ ZÁSADY	26
3.6 ROZPOČTOVÝ PROCES	26
3.6.1 Fáze rozpočtového procesu	27
3.7 ROZPOČTOVÉ OPATŘENÍ.....	27
3.8 ROZPOČTOVÉ PROVIZORIUM.....	27
II PRAKTICKÁ ČÁST	29
4 CHARAKTERISTIKA MĚSTA STARÉ MĚSTO	30
4.1 PŮSOBNOST MĚSTA	31
4.2 STRUKTURA MĚSTA	31
5 ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH ROZPOČTŮ MĚSTA	33
5.1 HOSPODAŘENÍ MĚSTA ZA ROK 2008	33
5.2 HOSPODAŘENÍ MĚSTA ZA ROK 2009	35
5.3 HOSPODAŘENÍ MĚSTA K 31. 12. 2010.....	36
5.4 HOSPODAŘENÍ MĚSTA K 31. 12. 2011	37
5.5 HOSPODAŘENÍ MĚSTA K 31. 12. 2012.....	38
5.6 ROZPOČET MĚSTA STARÉ MĚSTO NA ROK 2013	39
6 PŘÍJMY A VÝDAJE OD R. 2008 - R. 2013	40
6.1 FINANCOVÁNÍ	41
7 ANALÝZA VÝDAJŮ	42

7.1	BĚŽNÉ VÝDAJE OD R. 2008 DO R. 2013	42
7.2	INVESTIČNÍ VÝDAJE OD R. 2008 DO R. 2013.....	43
7.3	ČERPÁNÍ DOTACÍ	45
8	UKAZATELE HOSPODAŘENÍ MĚSTA.....	46
9	MÍSTNÍ DANĚ (MÍSTNÍ POPLATKY)	48
	ZÁVĚR	53
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	55
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	57
	SEZNAM GRAFŮ	58
	SEZNAM TABULEK.....	59

ÚVOD

Ve Starém Městě jsem vyrůstala a téměř celý svůj dosavadní život žila, proto pro mne nebylo moc těžké se rozmýšlet, které město zpracovávat ve své bakalářské práci. A protože studuji na této vysoké škole veřejnou správu, rozhodla jsem se tedy pro téma analýza rozpočtu města.

Cílem této práce je zpracovat analýzu hospodaření města za období 2008-2013 a tak zjistit v časové ose, jaké mělo město příjmy a výdaje. Dále chci zjistit pomocí finančních ukazatelů jako je likvidita a ukazatel dluhové služby, jak je město schopno splácet své závazky a jakou má míru zadluženosti. V této práci stručně shrnu základní pojmy týkající se veřejné správy, obce a její působnosti, struktury a financování.

Stále je kladen důraz na efektivitu a hospodárnost s nakládáním s veřejnými financemi a obzvláště v této době, kdy stále pociťujeme dopady ekonomické krize. Proto se dále zaměřuji na výběr místních poplatků. Je to sice malá částka ve srovnání s jinými příjmy města, ale každý příjem do rozpočtu navíc je vítaný.

V teoretické části této práce se zaměřím na obec jako takovou, její organizační strukturu, působnost a rozpočtovou skladbu. V praktické části se zabývám stručně socioekonomickou charakteristikou města, dále jejím hospodařením v minulých letech, rozpočtovou skladbou a v neposlední řadě na investice města a výběr místních poplatků. Tyto místní poplatky vybírané městem dále porovnávám s poplatky vybíranými vedlejšími okresními městy Uherským Hradištěm.

V závěru své práce vyhodnotím získané informace z této analýzy a navrhnou případné doporučení.

Na vypracování této práce jsem čerpala převážně z knižních zdrojů, ale také s internetových a v praktické části hodně čerpám z interních dat města. Kromě schválených rozpočtů také hospodaření města, rozpočtových opatření, zápisů ze zasedání zastupitelstva i rady města.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Na veřejnou správu a její strukturu lze pohlížet ze dvou hledisek:

- 1) Z hlediska toho zda veřejnou správu vykonává stát svými orgány jakožto státní správu, či stát přenechává určitý okruh záležitostí na nestátní veřejnoprávní korporace, aby je spravovaly na samosprávném principu,
- 2) Z hlediska geografického, tzn. zda se jedná o ústřední, územní, případně místní správu. (Provazníková, 2007, str. 11)

Podle prvního kritéria lze veřejnou správu chápat jako systém, který je tvořen dvěma hlavními subsystemy: hlavní subsystem představuje státní správa a druhý subsystem představuje samospráva, resp. veřejná samospráva. (Provazníková, 2007, str. 11)

Veřejná správa na rozdíl od správy soukromé, (která je vykonávána v soukromém zájmu), je vykonávána ve veřejném zájmu, jsou jí zajišťovány, uskutečňovány a vykonávány veřejné záležitosti a to těmi, kteří tuto činnost uskutečňují jakožto právem stanovenou povinnost a pouze v mezích stanovených zákony. (Wokoun, 2008, str. 323)

Státní správu vykonává stát přímo svými správními orgány nebo také nepřímo v rámci přenesené působnosti, kterou vykonávají obce a kraje či jiné fyzické či právnické osoby na základě zákona.

Samospráva v tradičním pojetí bývá označována jako výsledek delegování správy na jiné, nestátní subjekty. Samospráva je tedy výrazem decentralizace a demokracie. Samospráva má oprávnění vykonávat svoje záležitosti samostatně, vlastním jménem a prostředky, v rámci zákonem stanovenými předpisy. Může mít podobu územní a zájmové samosprávy. (Provazníková, 2007, str. 11)

- **Územní samosprávu** si vykonávají obce či kraje samy, v rámci delegování veřejné správy.
- **Zájmovou samosprávu** si vykonávají určité zájmové skupiny, které jsou založeny na společném zájmu. Stát tak vlastně přenechává určité záležitosti, aby si tyto jednotky své záležitosti spravovaly samostatně na samosprávném základě. Svoji podstatou je samospráva výrazem principu decentralizace. Samospráva je na státní správě nezávislá a stát do její činnosti nemůže zasahovat. Může si ponechat dozor nad dodržováním právních předpisů popřípadě nad jejich hospodařením.

2 OBEC

Obec je v České republice třeba chápat jako základní územně správní celek a současně také jako základní samosprávné společenství občanů, kteří žijí na určitém území. Znaky určující obec, jakožto samosprávné společenství jsou: územní základ, osobní základ a výkon samosprávy. (Wokoun, 2008, str. 332).

Jako **územní základ** chápeme katastrální území, na kterém se obec rozprostírá, jsou dány hranice obce. **Osobní základ** obce tvoří jeho vlastní občané, tzn. fyzické osoby, které mají na území obce trvalý pobyt a jsou občany České republiky.

Práva a povinnosti obce upravuje zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecním zřízení).

Dle Ivany Kraftové (2002, str. 15) je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Ve své samostatné působnosti pečuje mimo jiné v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a uspokojování potřeb svých občanů. Za tím účelem může obec zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a organizační složky. Může rovněž na základě smlouvy spolupracovat s jinými obcemi, a to při plnění konkrétního úkolu, na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí nebo zakládáním právnických osob podle obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi.

Co do druhů existují tyto obce: hlavní město Praha, města se zvláštním postavením (tzv. statutární města), ostatní města (tj. nikoli statutární), městyse a obce (ty, které nenáleží do žádné z předchozích skupin). (Wokoun, 2008, str. 334).

Symbolem obce jsou jejich vlajka a znak, které mohou používat ze zákona i jiné složky či právnické osoby zřízené právě touto obcí.

2.1 Orgány obce

Obec tvoří ze zákona tyto orgány: zastupitelstvo obce, rada obce, starosta a obecní úřad.

2.1.1 Zastupitelstvo

Je kolegiálním orgánem zřizovaným v každé obci ve všeobecných, přímých a rovných volbách, tajným hlasováním, mandáty jsou přidělovány podle zásady poměrného zastoupení

(podrobnosti upravuje zák. č. 497/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů). (Kolektiv autorů, 2008, str. 334).

Počet členů v zastupitelstvu je dán rozmezím dle zákona. Přihlíží se na počet obyvatel a velikost územního obvodu. Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením a výkon funkce je výkonem veřejné funkce, proto finanční a jiné nároky upravuje zákon o obcích.

Také je rozdíl, zda je člen zastupitelstva tzv. uvolněný či neuvolněný. Člen zastupitelstva má právo předkládat návrhy zastupitelstvu a dalším orgánům obce, vznášet dotazy na radu a její členy, výbory, organizační složky či jiné orgány a organizace. Mezi povinnosti člena zastupitelstva patří mimo jiné účastnit se zasedání zastupitelstva a orgánů obce, plnit jimi uložené úkoly a hájit zájmy občanů obce.

Zastupitelstvo zasedá dle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce. Jeho zasedání jsou veřejná.

Ustanovení § 84 odst. 2 a § 85 zákona vyjmenovává záležitosti, o nichž může rozhodovat toliko zastupitelstvo obce. Jde např. o schvalování programu rozvoje obce, schvalování rozpočtu, vydávání obecně závazných vyhlášek obce, volbu starosty, místostarosty a ostatních členů rady obce, zřizování obecní policie, vyhlášení místního referenda, schvalování dohody o sloučení obce a změně hranic obce, zřizování a rušení příspěvkových organizací, rozhodování o nabytí a převodu nemovitostí, o poskytování věcných darů v hodnotě nad 20 tis. Kč, vydání komunálních dluhopisů a dalších důležitých majetkoprávních úkonech obce. Náleží rozhodovat o zrušení usnesení rady obce, jež mu předloží starosta. (Wokoun, 2008, str. 344).

Zastupitelstvo též zřizuje **výbory**. Ze zákona musí mít výbor finanční a kontrolní a v některých případech i výbor pro národnostní menšiny, a to v případě, žije-li v obci nejméně 10 % občanů hlásících se k jiné národnosti než české.

2.1.2 Rada obce

Je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a v oblasti přenesené působnosti rozhoduje, stanoví-li tak zákon např. podle zákona o obcích vydává rada nařízení obce. Její existence není povinná, pokud počet členů zastupitelstva je méně než 15.

V obcích, kde není rada města zřízena, vykonává tuto funkci starosta, pokud není zákonem vyhrazena zastupitelstvu.

Radu obce volí a odvolává zastupitelstvo obce. Je tvořena starostou, místostarostou a dalšími členy, kterých musí být nejméně 5 a nejvíce 11.

Schází se dle potřeby a na rozdíl od zastupitelstva jsou její zasedání neveřejná.

Hlavními úkoly rady je např. připravovat návrhy pro jednání zastupitelstva a zajišťovat plnění jeho usnesení. Rada zabezpečuje hospodaření obce, rozděluje pravomoci v obecním úřadě, zřizuje odbory, rozhoduje o některých personálních otázkách, zřizuje komise rady obce, vydává nařízení obce a jiné.

Poradním orgánem rady obce jsou **komise**. Na rozdíl od výborů není žádná z nich obligatorní. Za výkon své služby jsou komise zodpovědné radě, ale v přenesené působnosti odpovídají starostovi.

2.1.3 Starosta

Starosta se podílí na výkonu samostatné, ale i přenesené působnosti obce. Zastupuje obec navenek, svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady obce, stojí v čele obecního úřadu a jiné.

Je odpovědný obecnímu zastupitelstvu a může jím být odvolán, ale v oblasti přenesené působnosti je podřízen krajskému úřadu, který ho ovšem odvolat nemůže.

Starosta odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce, zabezpečuje výkon přenesené působnosti, pokud není v obci tajemník, po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřuje komisi výkon přenesené působnosti, podepisuje právní předpisy obce apod. Starostu zastupuje místostarosta. (Wokoun, 2008, str. 346).

2.1.4 Místostarosta

Místostarosta zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává funkci. Do funkce ho volí zastupitelstvo města z řad svých členů. Místostarosta spolupracuje s předsedy komisí a přenáší jejich podněty na radu města. Za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu města.

2.1.5 Obecní úřad

Obecní úřad pracuje jak v samostatné tak v přenesené působnosti obce. Složení obce je dáno jeho velikostí a na dalších konkrétních poměrech obce. Tvoří jej v první řadě starosta (případně místostarosta), dále tajemník pokud je zřízen a další zaměstnanci obce.

Obecní úřad je v samostatné působnosti podřízen radě obce, ale v oblasti přenesené působnosti buď krajskému úřadu, nebo jinému příslušnému orgánu státní správy.

Tajemník

Funkce tajemníka musí být zřízena, jedná-li se o pověřený obecní úřad nebo obec s rozšířenou působností. Jmenuje ho a odvolává starosta, ale pouze se souhlasem ředitele krajského úřadu. Tajemník je odpovědný starostovi za plnění úkolů úřadu jak v samostatné působnosti, tak i v přenesené působnosti.

Plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce zařazenými v městském úřadu, řídí a kontroluje činnost zaměstnanců města zařazených do městského úřadu. Zúčastňuje se zasedání zastupitelstva města schůzí rady města s hlasem poradním. (Město Staré Město, 2013).

Pověřený obecní úřad

Je to druh zvláštního postavení úřadu, jehož specifikum je, že vykonává státní správu pro více obcí. Tyto pověřené úřady mají svoji působnost určeny vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. a též jinými příslušnými zákony.

Specifikum pověřených obecních úřadů je vedení (působnost) matričního a stavebního úřadu.

Obecní úřad s rozšířenou působností (ORP)

Tento úřad vykonává státní správu v základním rozsahu pro obce, v nichž sídlí, dále působnost pověřeného úřadu a navíc státní správu v rozsahu, kterou stanoví zvláštní zákony, a to v územním obvodu, který je určen vyhláškou Ministerstva vnitra.

Mezi zvláštní zákony např. patří:

- zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 301/200 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů aj. (Wokoun, 2008, str. 347).

V praxi se jedná o vedení agendy např.: evidence obyvatel, živnostenské oprávnění, výplata sociálních dávek, sociálně právní ochrana dětí, péče o staré a zdravotně postižené, vodoprávní řízení, odpadové hospodářství, ochrana životního prostředí, doprava a silniční hospodářství a jiné.

2.2 Působnost obce

Samostatná působnost obce je vymezena v §35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích:

„Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.“ (Sbírka zákonů 2013)

Do samostatné působnosti obce patří např. hospodaření s jejich majetkem, mohou uzavírat smlouvy, vytvářet dobrovolné svazky obcí, ukládat pokuty a jiné. (Wokoun, 2008, str. 340).

Státní správu v přenesené působnosti vykonávají obce na svém území tam, kde tak stanoví zvláštní zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

Rozlišujeme přenesenou působnost dle rozsahu:

V **základním rozsahu** mohou vykonávat zásadně všechny obce svými orgány, určenými zákonem o obcích či jiným zákonem nebo na základě tohoto zákona.

Dále také v **širším rozsahu**, v němž ji vykonávají pověřené obecní úřady a v neposlední řadě v **rozšířeném rozsahu**, v němž ji vykonávají ORP.

Na výkon přenesené působnosti obdrží obce příspěvky ze státního rozpočtu. (Wokoun, 2008, str. 341).

2.3 Organizační složky a příspěvkové organizace

Obce si můžou vytvářet i další organizace k zajišťování svých veřejných statků a povinností. Jsou to především organizační složky a příspěvkové organizace.

Organizační složky si vytváří obec z důvodu zabezpečování služeb a statků. Především se jedná o zabezpečování péče o děti, seniory, základní školství a jiné. Tyto složky vystupují jménem svého zřizovatele, nedisponují právní subjektivitou a nejsou účetní jednotkou. Příjmy těchto složek jsou převážně poplatky za poskytované služby a jsou součástí rozpočtu zřizovatele. Poskytované služby organizační složkou jsou nenáročné na počet za-

městnanců a technické vybavení. Tito zaměstnanci jsou zaměstnanci zřizovatele. (Městská policie či dobrovolný svaz hasičů).

Příspěvkové organizace jsou zakládány taktéž obcemi či kraji jako organizační složky, ale pro zajišťování náročnějších (složitějších) činností. Jsou zakládány na základě zřizovací listiny, mají právní subjektivitu a jsou zapsány do obchodního rejstříku.

Obec je zřizuje převážně na zajišťování služeb především ve zdravotnictví či v oblasti kultury. Jsou založeny na principu neziskovosti, ale mohou hospodařit se ziskem.

Příjmy získávají buď z vlastní činnosti, nebo z rozpočtu zřizovatele. V případě zisku, odvede příspěvková organizace zisk do rozpočtu zřizovatele. (Základní a mateřské školy).

3 FINANČNÍ NÁSTROJE OBCE

Mezi nástroje obce patří v prvé řadě jejich rozpočet, mimorozpočtové fondy, dlouhodobé dokumenty a jiné.

3.1 Rozpočtové fondy

Jako veřejný rozpočet můžeme chápat státní rozpočet, ale i územní rozpočet či krajský rozpočet. Dále jsou v rozpočtové soustavě i rozpočty dobrovolných svazků obcí, rozpočty příspěvkových organizací, u nichž je zřizovatelem obec či kraj a jiné.

Obecně je rozpočet chápán jako **peněžní fond**, ze kterého se pak financují veřejné statky a služby. Tento finanční fond je zřízen na základě tří principů: nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence. (Provazníková, 2007, str. 53).

Je to také **finanční plán**, stanovený na dané rozpočtové období, podle něj daná jednotka hospodaří.

Dále můžeme rozpočet brát jako **nástroj municipální politiky**, a to v tom smyslu, že slouží k prosazování místních zájmů obyvatelstva.

Z účetního hlediska je rozpočet **bilancí**, všech příjmů a výdajů rozpočtu.

Stanovený rozpočet můžeme ještě dělit na **přebytkový** (příjmy převyšují výdaje), **vyrovnaný** (příjmy se rovnají výdajům) nebo **deficitní** (výdaje převyšují příjmy). V ČR je státní rozpočet převážně deficitní.

3.2 Mimorozpočtové fondy

Mezi rozpočtové fondy jako je územní či krajský rozpočet patří i další mimorozpočtové fondy, které dělíme na **účelové a neúčelové**.

Převážně se využívají fondy účelové, které se vyznačují svou přísnou účelovostí. Znamená to tedy, že peníze kumulované na tomto účtu, mohou být použity pouze za daným účelem, předem stanoveným.

Můžeme zde radit i další fond a to **fond rezerv a rozvoje**, který je tvořen na financování investic. Do tohoto fondu se ukládají přebytky z hospodaření a z tzv. žádoucích úspor ve

výdajích rozpočtu. Na druhé straně se z fondu čerpá na krytí schodku rozpočtu nebo na financování neplánovaných potřeb. (Provazníková, 2007, str. 69).

3.3 Rozpočtový výhled

Dle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, mají organizace povinnost sestavovat nejen roční rozpočty, ale také rozpočtový výhled na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. (Lorenc, Kašpárková, 2012, str. 14). Rozpočtový výhled je tedy pomocný nástroj sloužící k střednědobému finančnímu plánování rozvoje hospodaření obce.

Rozpočtový výhled obsahuje základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách pro dlouhodobě realizované záměry obce.

Tak jako u rozpočtu dochází u rozpočtového výhledu k vyhodnocení plnění, a to minimálně jednou ročně. V závislosti na nepředvídatelných okolnostech je dosti pravděpodobné, že bude docházet k různým změnám či úpravám v rozpočtovém výhledu.

3.4 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba představuje jednotné povinné třídění peněžních operací veřejných rozpočtů a jejich fondů.

Stanovuje ji Ministerstvo financí vyhláškou (č. 323/2002 Sb.).

Rozpočtová skladba je postavena na těchto základních pilířích (zásadách):

- **Jednotnost** pro všechny peněžní operace veřejných rozpočtů (Hamerníková, 2010, str. 169), jde o jednotnou soustavu, která se uplatňuje v celém systému veřejných rozpočtů. (Lorenc a Kašpárková, 2012, str. 26)
- Peněžní (**cash**) **princip** zaznamenávání operací,
- Možnost **konsolidace**, tj. kumulace jednotlivých veřejných rozpočtů bez dvojího načítání, (Hamerníková, 2010, str. 169)

- **Třídění dle hledisek:** odpovědnostní, druhové, odvětvové a konsolidační. Od ro.2013 ještě třídění dle hledisek rozšířeno o podkladové, prostorové a doplňkové třídění.

Odpovědnostní hledisko se dělí na příjmy a výdaje podle správců kapitol (41 kapitol). Toto členění je povinné u státního rozpočtu. Pro územní rozpočty je toto třídění nepovinné.

Z **hlediska druhového** se třídí veškeré příjmy a výdaje podle příjmových a výdajových druhů. Jednotkami třídění jsou rozpočtové třídy, dále seskupení rozpočtových položek, podseskupení rozpočtových položek a rozpočtové položky.

Rozpočtová skladba dle druhového třídění:

Třída 1-	Daňové příjmy
Třída 2-	Nedaňové příjmy
Třída 3-	Kapitálové Příjmy
Třída 4-	Přijaté dotace
Třída 5-	Běžné výdaje
Třída 6-	Kapitálové výdaje
Třída 8-	Financování

Dle **odvětvového hlediska** se příjmy a výdaje třídí dle odvětví. Z výdajů jsou to všechny a z příjmů jsou to nedaňové a kapitálové příjmy obcí. Jednotkou tohoto třídění jsou rozpočtové skupiny, oddíly, pododdíly a rozpočtové paragrafy.

Rozpočtová skladba výdajů dle odvětvového třídění:

Skupina 1	-	Zemědělství a lesní hospodářství
Skupina 2	-	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
Skupina 3	-	Služby obyvatelstvu
Skupina 4	-	Sociální věci a politika zaměstnanosti
Skupina 5	-	Bezpečnost státu a právní ochrana
Skupina 6	-	Všeobecná veřejná správa

Posledním hlediskem do roku 2012 je **hledisko konsolidační**, kdy prvkem jsou tzv. záznamové položky. Dle tohoto hlediska se třídí výdaje vynakládané uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných fondů a příjmy vznikající uvnitř této soustavy.

Konsolidace umožňuje vyloučit duplicity na základě interních transferů mezi fondy a korekci příjmů na straně jedné a korekci výdajů na straně druhé při započítávání příjmů a výdajů. (Provazníková, 2007, str. 103).

Od roku 2013 přibylo ještě další třídění a to:

Podkladové třídění – toto třídění se týká organizačních složek státu.

Podkladová jednotka č. 1 – Základní rozpočet

Podkladová jednotka č. 2 – Posílení rozpočtu rezervním fondem

Podkladová jednotka č. 3 – Posílení rozpočtu ostatními mimorozpočtovými a podobnými prostředky

Podkladová jednotka č. 4 – Výdaje kryté nároky

Podkladová jednotka č. 5 – Výdaje nad rozpočet podle zvláštních zákonů

Prostorové třídění – dělíme do dvou prostorových jednotek, zda se jedná o příjmy a výdaje z tuzemských zdrojů či ze zahraničních zdrojů.

„ Z textu vyhlášky plyne, že každý výdaj i příjem musí být označen zdrojem, pokud je ze zahraničí či např. EU, použijeme 5, pokud je národní, pak 1. Např. dotace od regionálních rad bude označena 5 za podíl EU a 1 za národní zdroje, pokud byly v rámci dotace poskytnuty (bývá uvedeno v avízech o převodu dotace). U daňových příjmů ÚSC bude použita pouze 1. To samé platí u výdajů – pokud jsou výdaje kryty byť jen částečně z evropských či jiných zahraničních zdrojů, pak tuto odpovídající část označíme 5, ostatní výdaje 1.“ (Lorenc a Kašpárková, 2013, str. 467).

Doplňkové třídění – se jako podkladové třídění netýká Územně samosprávných celků, ale organizačních složek státu. Je rozděleno do dílčích průřezových ukazatelů, např.:

Dílčí průřezový ukazatel č. 10 - Institucionální podpora výzkumných organizací podle zhodnocení jimi dosažených výsledků.

Dílčí průřezový ukazatel č. 21 - Účelová podpora na specifický vysokoškolský výzkum.

Dílčí průřezový ukazatel č. 33 - Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity (Lorenc a Kašpárková, 2013, str. 469).

3.4.1 Rozpočtová skladba – členění příjmů a výdajů

Příjmy dle druhového členění, jak jsem již uvedla výše, dělíme na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace. První tři druhy spadají do **vlastních** příjmů a na druhé straně jsou dotace, to jsou příjmy **cizí**.

Příjmy a výdaje členíme na **běžné a kapitálové, návratné a nenávratné**.

Návratné příjmy/výdaje se musí vrátit do určitého období. Nenávratné příjmy nám zůstávají a můžeme s nimi dále hospodařit, naopak nenávratné výdaje se již do rozpočtu nevrátí.

Tabulka 1: Členění příjmů a výdajů

	Příjmy		Výdaje	
	Běžné	Kapitálové	Běžné	Kapitálové
Nenávratné	Nedaňové příjmy	Příjmy z prodeje majetku	Neinvestiční nákupy	Investiční nákupy
	Neinvestiční přijaté dotace, vybrané daně a poplatky	Investiční přijaté dotace	Neinvestiční transfery	Investiční transfery
Návratné	Neinvestiční přijaté splátky půjček		Neinvestiční poskytnuté půjčky	Investiční poskytnuté půjčky
	Přijaté splátky půjček		Poskytnuté půjčky	
	Přijaté výpůjčky		Splátky (amortizace) přijatých půjček	
	Výnosy z emise dluhopisů		Odkup (umoření) vlastních dluhopisů	

Zdroj: Provazníková, 2007 (vlastní zpracování)

Daňové příjmy (dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní)

Jedná se o daňové příjmy povinné, neopětované příjmy plynoucí z daní, pojistného sociálního a zdravotního pojištění atd. Tyto daně dělíme na daně svěřené, sdílené, místní poplatky a správní poplatky.

Svěřené daně se celonárodně vybírají, jejich příjem je celý svěřen místním rozpočtům. (Daň z nemovitostí, část DPFO ze samostatné výdělečné činnosti)

Sdílené daně se také celonárodně vybírají, ale jejich příjem se dělí mezi státním rozpočtem a místními (územními) rozpočty dle určitého poměru stupně decentralizace. (DPFO ze závislé činnosti, část DPFO ze samostatné výdělečné činnosti, DPPO a DPH)

Místní poplatky jsou zcela v kompetenci územního rozpočtu. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

Co je to vlastně místní poplatek? Místní poplatek má povahu obecní daně. Jedná se především o poplatek za psa, poplatek za komunální odpad a jiné. Jeho zaplacením nám nevzniká nárok na nějakou protislužbu. Výnos z těchto poplatků má sloužit na poskytování místních veřejných statků.

Správní poplatky - Předmětem poplatků je správní řízení, které je zpoplatněné na základě zákona č.634/2004 Sb., o správních poplatcích. (Lorenc a Kašpárková, 2012, str. 82)

Jsou to např. poplatek za ověřování listin a podpisů, poplatek za ohlášení změny místa trvalého pobytu, poplatek za vydání stavebního povolení aj.

Majetkové daně – např. daň z nemovitosti – příjemcem této daně je dle ust. §4 odst. 1 a) zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ta obec, v jejímž katastrálním území se nemovitost nachází.

Nedaňové příjmy

Jsou to veškeré opětované příjmy, jako příjmy z pronájmu movitých věcí, nájmy a služby z bytového hospodářství, z prodeje neinvestičního majetku, příjmy z prodeje zboží atd. Dále sem patří dividendy z akcií, přijaté úroky, splátky půjček, příjmy od organizačních složek (OS) a příspěvkových organizací (PO).

Kapitálové příjmy

Do těchto příjmů můžeme zahrnout všechny příjmy z prodeje investičního majetku, prodeje akcií a majetkových podílů, případně i dary pro investiční účely. (Prodej pozemků a nemovitostí)

Přijaté dotace (transfery)

Dotace můžeme rozlišit dle jejich nároku na **nárokové** či **nenárokové**. Na nárokové dotace mají obce ze zákona nárok. Odvíjejí se od objemu rozsahu vykonávané správy. U nenárokových dotací je jejich získání podmíněno podáním žádosti o jejich přiznání. Dále můžeme dotace členit na běžné a kapitálové.

Běžné výdaje

Běžné výdaje slouží k financování běžných potřeb obce, jako jsou platy zaměstnanců, materiálové a energetické výdaje, výdaje na sociální dávky, k neinvestičním transferům a půjčkám obyvatelstvu a jiné.

Kapitálové výdaje

Jsou to výdaje investičního charakteru. Patří sem např. výdaje na pořízení hmotného a nehmotného investičního majetku, akcií a majetkových účastí. Dále pak investiční transfery a půjčky.

Financování

Třída 8 obsahuje stavové údaje (operace nejsou peněžním tokem). Součástí této třídy jsou položky vyjadřující změnu stavu finančních prostředků na bankovních účtech (BÚ) jako stavová veličina. (Provazníková, 2007, str. 110).

Zachycuje např. návratné přijaté finanční prostředky a výdaje na splátky jistin dříve přijatých půjček a vydaných dluhopisů související s likviditou, tj. zabezpečením finančních zdrojů, se zhodnocením dočasně volných finančních prostředků v rámci finančního investování apod. Součástí financujících operací jsou i tzv. opravné položky k peněžním operacím, operace mimorozpočtové, dlouhodobé přijaté a vydané půjčky. (Provazníková, 2007, str. 110).

3.5 Rozpočtové zásady

Zásada jednotnosti: jednotného rozpočtu dosáhneme pomocí závazné rozpočtové skladby.

Zásada úplnosti: všechny příjmy a výdaje musí být obsazeny v plném rozsahu bez kompenzací

Zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu: zabezpečuje pravidelnou kontrolu parlamentu nad činností vlády. Když se nepodaří ve stanoveném termínu schválit nový rozpočet, hospodaří se dle rozpočtového provizoria.

Zásada publicity (zveřejňování) rozpočtu: voliči mají možnost seznamovat se s finančním hospodařením vlády. Je předpokladem účinné občanské kontroly.

Zásada reálnosti: zabraňuje zkreslování údajů v rozpočtu. Rozpočet musí být sestaven z reálného odhadu příjmů a výdajů, aby bylo možné splnit rozpočet jako finanční plán bez výrazných odchylek.

Zásada vyrovnanosti: výdaje musí být kryty příjmy bez použití státních půjček; mimořádné výdaje mohou být kryty ostatními příjmy. V delším cyklu, je vyrovnaný rozpočet základem úspěšného hospodaření.

Zásada efektivnosti a hospodárnosti – někdy se obtížně kvantifikuje. Provádí se účetní audit.

Zásada přehlednosti – rozpočet by měl být přehledný a srozumitelný.

3.6 Rozpočtový proces

Je základním nástrojem, který vede k dosažení cílů a vnitřní soudržnosti rozpočtové politiky, tzn. že pomocí něj dojde k naplnění politického zadání či politického programu. (Lorenc a Kašpárková, 2012, str. 11).

Je to souhrn činností nezbytných k řízení hospodaření obcí v daném rozpočtovém období. Rozpočet se sestavuje na jeden kalendářní rok, ale tento proces však trvá déle, zpravidla 1,5 až 2 roky.

3.6.1 Fáze rozpočtového procesu

Fáze rozpočtového procesu (kdo se na tvorbě podílí)

1. analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období (finanční výbor)
2. sestavení návrhu rozpočtu (vedoucí odborů a organizačních složek)
3. projednávání (finanční výbor, rada obce) a schválení (zastupitelstvo)
4. kontrola plnění rozpočtu (finanční výbor, rada obce)
5. přehled o skutečnosti plnění rozpočtu (finanční výbor, rada obce) – závěrečný účet (schvaluje zastupitelstvo)
6. následná kontrola (finanční výbor, rada obce)
7. aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu

Součástí projednávání závěrečného účtu je také **zpráva o přezkoumání hospodaření obce** za uplynulý kalendářní rok. Tuto zprávu vypracovává buď krajský úřad, nebo nezávislý auditor. Je na obci, kterou variantu si zvolí.

3.7 Rozpočtové opatření

Rozpočtovým opatřením jsou povolené přesuny rozpočtových prostředků mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů rozpočtu, povolené překročení rozpočtu podřízené organizace a vázání rozpočtových prostředků (na daný účel). Rozpočtové opatření se musí uskutečnit vždy, jestliže jde o vztah k jinému rozpočtu, mění se závazné ukazatele, nebo hrozí vznik rozpočtového schodku. Je povinností, zpravidla finančního odboru, poukázat na tyto skutečnosti a navrhnout opatření k jejich nápravě. Pokud se do rozpočtu včleňuje nový požadavek, měl by tuto změnu doprovázet návrh způsobu financování. (Provazníková, 2007, str. 67).

3.8 Rozpočtové provizorium

Je to zvláštní druh hospodaření, který se využije v případě, že se nepodaří ve stanoveném termínu (do nového rozpočtového období) schválit rozpočet na nové rozpočtové období. Toto rozhodnutí o způsobu hospodaření podle rozpočtového provizoria má v pravomoci zastupitelstvo obce.

„K rozpočtovému provizoriu je třeba zdůraznit, že jde o řešení mimořádné (v důsledku závažných skutečností – situace po komunálních volbách, kdy nové zastupitelstvo nesouhlasí s připraveným rozpočtem, přírodní katastrofy apod.), nelze jej využívat ze zástupných důvodů (jednodušší zpracování, nemusí se dodatečně schvalovat vztahy ke státnímu či krajskému rozpočtu apod.)“ (Lorenc a Kašpárková, 2012, str. 28)

Dle rozpočtového provizoria lze hospodařit i z důvodu, že se nepodaří schválit státní rozpočet.

V období rozpočtového provizoria obec hradí výdaje měsíčně pouze do výše 1/12 skutečných výdajů předchozího roku, a to až do doby než bude schválen rozpočet. (Lorenc a Kašpárková, 2012, str. 28)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA MĚSTA STARÉ MĚSTO

Staré Město leží ve Zlínském kraji v Dolnomoravském úvalu, v rovině na pravém břehu řeky Moravy v nadmořské výšce 180–190 m.

Katastr obce měří 2 084 ha a sousedí s těmito 8 obcemi:

- Uherské Hradiště	- Kunovice
- Huštěnovice	- Kostelany nad Moravou
- Jalubí	- Velehrad
- Kněžpole	- Zlechov

Spolu s Uherským Hradištěm a Kunovicemi tvoří městskou aglomeraci s více než 38 tisíci obyvateli. Dále je součástí Mikroregionu Staroměstsko, jehož předmětem činnosti je celkový rozvoj mikroregionu se vztahem k rozvoji jednotlivých obcí, propagace svazku obcí a zájmového území a další.

Po řadu století bylo Staré Město spjato s Uherským Hradištěm a zastávalo funkci jeho předměstí. Od 1. ledna 1991 se stalo Staré Město samostatnou obcí a od 1. ledna 1996 byl změněn název obce na Staré Město bez přívlastku „u Uherského Hradiště“. Městem bylo vyhlášeno 1. listopadu 1997.

V současné době žije ve Starém Městě cca 6 821 obyvatel (Stav k 31. 12. 2011).

Hlavním vodním útvarem, historickou i současnou krajinnou dominantou regionu, je řeka Morava, která se při ojedinělých meteorologických podmínkách stává nebezpečným živlem, jako tomu bylo při povodni v červenci 1997. Dopravní spojení zajišťuje železniční trať Břeclav – Přerov, mezinárodní silnici E 50 a silnici I. třídy I/55.

Staré Město je proslulé svým rozmanitým společenským, kulturním i sportovním děním. Milovníky turistiky a nevšedních zážitků uspokojí plavba po Baťově kanálu či výlety po cyklostezce lemující kanál.

Mezi největší zaměstnavatele ve městě se řadí:

Ray Service, a.s., COLORLAK, a.s. - , Interspar, Hamé Babice zde má své třídírny, Ferro-na, a.s., Kovosteel Recycling, s.r.o., REC Group. s.r.o., TRADIX UH,a.s., Panelárna St.Město, a.s., STEELMET, s.r.o., Forsk, Front Chmelař a jiné.

4.1 Působnost města

Město je územním samosprávným celkem a subjektem veřejné správy, který se řídí Ústavou České republiky a zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Je právnickou osobou s právní subjektivitou, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Město je pověřeným obecním úřadem a vykonává státní správu pro další okolní obce.

Do správního obvodu pověřeného městského úřadu Staré Město patří:

- Staré Město
- Jalubí
- Modrá
- Salaš
- Sušice
- Velehrad.

Do správního obvodu stavebního úřadu Staré Město patří:

- Staré Město
- Jalubí
- Kostelany nad Moravou
- Modrá
- Salaš
- Velehrad.

4.2 Struktura města

Jak jsem již uvedla v teoretické části, město je tvořeno zastupitelstvem, radou města, městským úřadem a starostou.

Zastupitelstvo města je nejvyšším orgánem samosprávy města. Pro volební období 2010-2014 má 17 členů.

Zastupitelstvo zřídilo tyto výbory:

- Finanční výbor
- Kontrolní výbor
- Výbor pro partnerství měst.

Rada města je výkonným orgánem města v oblasti samostatné působnosti. Má pět členů: starostu, místostarostu a členy rady města. Schází se zpravidla jednou za tři týdny. Jednání jsou neveřejná

Rada města zřídila tyto komise:

- Kulturní komise
- Sociální komise
- Redakční rada novin
- Přestupková komise

Městský úřad (MÚ) tvoří starosta (Josef Bazala), místostarosta (Radoslav Malina), tajemník (Ing. Vladimír Kučera) a zaměstnanci zařazení do městského úřadu

MÚ Staré Město je pověřeným obecním úřadem v oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada města. Vykonává přenesenou působnost (státní správu) podle §61, odst. (1), písm. a) zákona č.128/2000 o obcích s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu města.

MÚ je rozčleněn do 5 odborů dle jejich náplně:

- Odbor stavebního úřadu a územního plánu
- Odbor správy majetku a životního prostředí
- Odbor finanční
- Odbor hospodářsko-správní
- Odbor Investic

Město má zřízeny tyto organizační složky (OS) a příspěvkové organizace (PO):

- Městská knihovna a informační centrum Staré Město (OS)
- Městská policie Staré Město (OS)
- Jednotka sboru dobrovolných hasičů města Staré Město (OS)
- Základní škola (PO)
- Mateřská škola Komenského (PO)
- Mateřská škola Rastislavova (PO)
- Mateřská škola Za Radnicí (PO)
- Středisko volného času Klubko (PO)
- Sportovní a kulturní centrum Staré Město (PO)

5 ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH ROZPOČTŮ MĚSTA

V této kapitole se zabývám rozbohem jednotlivých rozpočtů města za období 2008-2013. Zda město hospodařilo s přebytkovým či schodkovým rozpočtem, jaké příjmy přináší nejvíce do rozpočtu aj.

5.1 Hospodaření města za rok 2008

Tabulka 2: Hospodaření města za rok 2008 (v tis. Kč).

Položka	Popis	Rozpočet	Skutečnost	% plnění
1xxx	daňové příjmy	70 300	70 269	100
2xxx	nedaňové příjmy	13 017	15 079	116
3xxx	kapitálové příjmy	15 543	16 081	103
4xxx	přijaté dotace	26 747	26 963	101
Příjmy celkem		125 607	128 392	102

Běžné výdaje celkem	71 488	68 865	96
Investiční výdaje celkem	53 829	52 213	97
Výdaje celkem	125 317	121 078	97

8115	Změna stavu fin. prostř. na bank. účtech	3 910	-3 114	-80
8124	Úhrady splátek přijatých úvěrů	-4 200	-4 200	100
Financování celkem		-290	-7 314	2522
Celkem		290	7314	-

Zdroj: Hospodářský výsledek Starého Města za rok 2008, (vlastní zpracování)

Z tabulky č. 2 vyplývá, že město schválilo přebytkový rozpočet cca o 300tis. Ve skutečnosti byl rozpočet přebytkový o víc jak 7mil. Zvýšily se nedaňové příjmy a ušetřilo se na běžných výdajích.

Mezi největší příjmy v tomto roce patří daňové příjmy, následují přijaté dotace, kapitálové příjmy a v poslední řadě nedaňové příjmy.

Když se podíváme na nejvyšší příjmy konkrétněji, a to na příjmy daňové viz graf č. 1, zjistíme, že nejvyšší příjem do rozpočtu přináší daň z přidané hodnoty 22,8 mil. Kč, DPPO 15,33 mil. Kč a DPFO ze závislé činnosti 11,84 mil. Kč

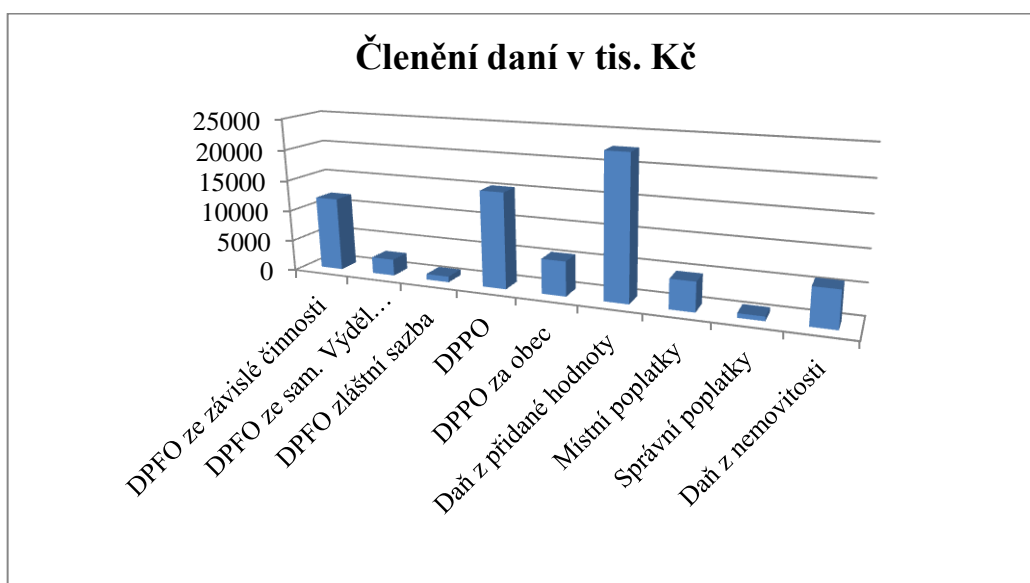
Z kapitálových příjmů do rozpočtu nejvíce přibylo 15625 tis. Kč za prodej pozemků.

Z přijatých dotací byly nejvyšší investiční transfery z Fondu soudržnosti (FS) na školské zařízení a to ve výši 13,23 mil. Kč.

Tento rok se nejvíce investovalo do rekonstrukce ZŠ Komenského (9,2 mil. Kč). Dále pak do rekonstrukce křesťanské mateřské školy (KMSŠ) a to ve výši 7 mil. Kč, rekonstrukce ZŠ 1720 (5 mil. Kč) a rekonstrukce MŠ na Rastislavově ulici (5 mil. Kč)

Běžné výdaje dosáhly výše 68,67 mil Kč, i když bylo předpokládáno, že se vydá 71,48 mil. Kč.

Graf č. 1: Členění daní v tis. Kč

Zdroj: Hospodářský výsledek Starého Města za rok 2008, (vlastní zpracování)

5.2 Hospodaření města za rok 2009

Tabulka 3: Hospodaření města za rok 2009 (v tis. Kč).

Položka	Popis	Rozpočet	Skutečnost	% plnění
1xxx	daňové příjmy	64 283	61 743	96
2xxx	nedaňové příjmy	14 367	17 368	121
3xxx	kapitálové příjmy	5 877	4 667	79
4xxx	přijaté dotace	20 061	20 069	100
Příjmy celkem		104 588	103 847	99
Běžné výdaje celkem		72 860	68 720	94
Investiční výdaje celkem		49 995	49 485	99
Výdaje celkem		122 855	118 205	96
8115	Změna stavu fin. prostř. na bank. účtech	6 604	2 787	42
8117	Operace řízení likvidity -převod z rezerv	8 000	7 900	99
8123	Dlouhod. příj. půjčené prostř. - úvěr	7 863	7 871	100
8124	Úhrady splátek přijatých úvěrů	-4 200	-4 200	100
Financování celkem		18 267	14 358	79
Celkem		-18 267	-14 358	-

Zdroj: Hospodářský výsledek Starého Města za rok 2009, (vlastní zpracování)

V roce 2009 byl schválen schodkový rozpočet. Tento rozdíl město krylo z rezerv z minulých let.

Dle schváleného rozpočtu bylo méně daňových a kapitálových příjmů, ale naopak se vybralo více z nedaňových příjmů. Nejvyšším příjmem do rozpočtu zůstávají daňové příjmy a to ve výši téměř 62 mil. Kč.

Opět se ušetřilo na běžných výdajích města o 4 mil. Kč, a to 2 mil na činnostech místní správy.

Investiční výdaje byly čerpány z 99 % a to na započetí regenerace sídliště Kopánky (6,6 mil. Kč), vybuďovala se místní komunikace a cyklostezka Trávník (celkem za 11,4 mil. Kč), cyklostezka Bařův kanál (3,1 mil. Kč), místní komunikace Metodějova (4,65 mil. Kč) a také proběhla rekonstrukce koupaliště (7,68 mil. Kč).

5.3 Hospodaření města k 31. 12. 2010

Tabulka 4: Hospodaření města k 31. 12. 2010 (v tis. Kč)

Položka	Popis	Rozpočet	Skutečnost	% plnění
1xxx	daňové příjmy	63 915	64 476	101%
2xxx	nedaňové příjmy	14 443	15 880	110%
3xxx	kapitálové příjmy	5 065	4 516	89%
4xxx	přijaté dotace	48 183	48 388	100%
Příjmy celkem		131 606	133 260	101%

Běžné výdaje celkem	73 656	71 002	96%
Investiční výdaje celkem	49 995	49 485	99%
Výdaje celkem	122 855	118 205	96%

8115	Změna stavu fin. prostř. na bank. účtech	3 893	-1 868	-48%
8123	Dlouhod. příj. půjčené prostř. - úvěr	15 400	15 429	100%
8124	Úhrady splátek přijatých úvěrů	-5 100	-4 398	86%
Financování celkem		14 193	9 163	65%
Celkem		-14 193	- 9 163	-

Zdroj: Hospodářský výsledek Starého Města za rok 2010, (vlastní zpracování)

V roce 2010 byl schválen rozpočet přebytkový a tak i město hospodařilo. Město obdrželo vysoké dotace, které 100% využila na již zmíněnou regeneraci sídliště Kopánky.

Daňové příjmy jsou opět nejvyšší ze všech příjmů do rozpočtu a to ve výši 64,5 mil. Kč.

Běžné výdaje byly zase nižší o cca 2,5 mil. Kč, než se plánovalo. V rozpočtu byly schváleny ve výši 73,65 mil. Kč. Nejvíce bylo vydáno na chod veřejné správy (17,68 mil. Kč) a dále do vzdělání (10,16 mil. Kč).

Tento rok město mělo jedny z nejvyšší investičních výdajů. Na sídliště Kopánky bylo vydáno 29 mil. Kč, dále proběhly úpravy místních komunikací např. Trávník (5mil Kč), chodník Velehradská (4,36 mil. Kč) a také proběhla úprava veřejných ploch náměstí Hrdinů (4,94 mil. Kč).

5.4 Hospodaření města k 31. 12. 2011

Tabulka 5: Hospodaření města k 31. 12. 2011 (v tis. Kč)

Položka	Popis	Schvál. rozp.	Rozp. po změnách	Skutečnost
1xxx	daňové příjmy	63 852	63 375	63 696
2xxx	nedaňové příjmy	14 980	18 979	21 421
3xxx	kapitálové příjmy	12 850	3 327	3 348
4xxx	přijaté dotace	9 093	21 968	21 940
Příjmy celkem		100 775	107 649	110 405

Běžné výdaje celkem	74 380	76 595	73 023
Investiční výdaje celkem	26 645	49 177	48 856
Výdaje celkem	101 025	125 772	121 879

8115	Změna stavu fin. prostř. na bank. účtech	0	7 503	1 066
8117	Operace řízení likvidity -převod z rezerv	0	5 725	5 729
8123	Dlouhod. přij. půjčené prostř. - úvěr	5 700	10 345	10 415
8124	Úhrady splátek přijatých úvěrů	-5 450	-5 450	-5 736
Financování celkem		250	18 123	11 474
Celkem		-250	-18 123	-11 474

Zdroj: Hospodářský výsledek Starého Města za rok 2011, (vlastní zpracování)

Tento rok město hospodařilo s deficitním rozpočtem. Celkové příjmy byly jen 110,4 mil. Kč, kdežto celkové výdaje byly 121,88 mil. Kč. Na daňových příjmech bylo vybráno 63,7 mil. Kč, což bylo plánováno a na nedaňových příjmech se vybralo 21,4 mil. Kč (což je víc o téměř 2,5 mil. Kč). Ve sledovaných letech 2008-2013 se v tomto roce 2011 vybralo nejvíce ze všech nedaňových příjmů z důvodu toho, že se do rozpočtu vrátily peníze (splátky) z půjčených prostředků od PO

Město mělo tento rok vysoké investiční výdaje a to v celkové výši téměř 49 mil. Kč. Jen za nákup investičního podílu na školním hospodářství město vydalo 15 mil. Kč. Dalších 6 mil. Kč se vydalo na úspory energií na sportovní hale a také investiční půjčka pro ZŠ ve výši 4 mil. Kč aj.

5.5 Hospodaření města k 31. 12. 2012

Tabulka 6: Hospodaření města k 31. 12. 2012 (v tis. Kč)

Položka	Popis	Schvál. rozp.	Rozp. po změnách	Skutečnost
1xxx	daňové příjmy	62 420	63 676	64 057
2xxx	nedaňové příjmy	14 071	18 114	18 597
3xxx	kapitálové příjmy	49 720	1 061	1 061
4xxx	přijaté dotace	6 500	8 211	8 464
Příjmy celkem		132 711	91 062	92 179

Běžné výdaje celkem	67 124	68 544	67 320
Investiční výdaje celkem	63 662	19 681	19 624
Výdaje celkem	130 786	88 225	86 944

8115	Změna stavu fin. prostř. na bank. účtech	4 700	3 617	1 282
8117	Aktivní krátk. operace řízení likvidity-příjmy	0	6 000	6 000
8118	Aktivní krátk. operace řízení likvidity-výdaje	0	-6 000	-6 000
8123	Dlouhod. příj. půjčené prostř. - úvěr	0	181	181
8124	Úhrady splátek přijatých úvěrů	-6 625	-6 635	-6 698
Financování celkem		-1 925	-2 837	-5 235
Celkem		1 925	2 837	5 235

Zdroj: Hospodářský výsledek Starého Města za rok 2012, (vlastní zpracování)

V roce 2012 město na rozdíl od předchozího roku hospodaří s přebytkovým rozpočtem.

Daňové příjmy jsou opět nejvyšší ze všech příjmů celkem a to 64,06 mil. Kč. Ale ve sledovaných letech bylo nejméně kapitálových příjmů i nejméně přijatých dotací. Celkově byly nejnižší příjmy od r. 2008.

Přijaté dotace byly pouze ve výši 8,46 mil. Kč.

Z běžných výdajů bylo nejvíce vydáno na veřejnou správu (17,5 mil. Kč), dále na bydlení (9,3 mil. Kč) a po cca 8,5 mil. Kč na životní prostředí a vzdělání.

Letos se investovalo do místních komunikací a parkoviště Alšova (3,7 mil. Kč), místní komunikace Rastislavova (3,4 mil. Kč), poskytl se investiční transfer farnosti (2,5 mil. Kč), místní komunikace U Potoka (2,04 mil. Kč) a vybuďoval se bezbariérový chodník Zervavice (1,9 mil. Kč).

5.6 Rozpočet města Staré Město na rok 2013

Tabulka 7: Rozpočet města Staré Město na rok 2013 (v tis. Kč)

Položka	Popis	Schválený rozpočet	Upr. rozp. k 30. 6. 2013
1xxx	daňové příjmy	74 351	74 373
2xxx	nedaňové příjmy	15 252	15 302
3xxx	kapitálové příjmy	1 000	1 066
4xxx	přijaté dotace	57 649	60 148
Příjmy celkem		148 252	150 889
Běžné výdaje celkem		68 421	68 656
Investiční výdaje celkem		74 960	78 480
Výdaje celkem		143 381	147 136
8115	Změna stavu fin. prostř. na bank. účtech	1 855	2 973
8117	Aktivní krátk. operace řízení likvidity-příjmy	6 000	6 000
8118	Aktivní krátk. operace řízení likvidity-výdaje	-6 000	-6 000
8124	Úhrady splátek přijatých úvěrů	-6 726	-6 726
Financování celkem		-4 871	-3 753
Celkem		4 871	3 753

Zdroj: Rozpočet Starého Města za rok 2013, (vlastní zpracování)

Město má v tomto roce schválený přebytkový rozpočet. Dle hospodaření města k 30. 6. 2013, které bylo zpracováno pro účely zasedání zastupitelstva, plyne, že se zatím daří rozpočet naplňovat dle plánu. Celkové příjmy jsou téměř 151 mil. Kč a celkové výdaje jsou 147,14 mil. Kč. Jsou to nejvyšší celkové příjmy i výdaje od r. 2008.

Na rozdíl od předchozích let jsou dle rozpočtu vyšší investiční výdaje než běžné (provozní). Zatím se nezačaly čerpat dotace na slepá ramena řeky Moravy z důvodu čekání na schválení čerpání z ministerstva životního prostředí. Je dosti možné, že se tato investice v tomto roce ani neuskuteční.

K 30. 6. 2013 se zatím vybralo 63 % daňových příjmů, 51 % nedaňových příjmů, 18 % kapitálových a pouze 5 % z přijatých dotací.

Běžné výdaje jsou zatím spotřebovány z 50 % a investice pouze z 6 %.

6 PŘÍJMY A VÝDAJE OD R. 2008 - R. 2013

Tabulka 8: Příjmy a výdaje od r. 2008 - r. 2013

		(v tis. Kč)					
Položka	Popis	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r. 2013
1xxx	daňové příjmy	70 269	61 743	64 476	63 696	64 057	74 373
2xxx	nedaňové příjmy	15 079	17 368	15 880	21 421	18 597	15 302
3xxx	kapitálové příjmy	16 081	4 667	4 516	3 348	1 061	1 066
4xxx	přijaté dotace	26 963	20 069	48 388	21 940	8 464	60 148
Příjmy celkem		12 8392	103 847	133 260	110 405	92 179	150 889
Běžné výdaje		68 865	68 720	71 002	73 023	67 320	68 656
Investiční výdaje		52 213	49 485	49 485	48 856	19 624	78 480
Výdaje celkem		121 078	118 205	118 205	121 879	86 944	147 136

Zdroj: Hospodářské výsledky Starého Města r. 2008-2013, (vlastní zpracování)

Daňové příjmy jsou ze všech příjmů od r. 2008 nejvyšší, následují pak přijaté dotace. Výjimkou byl však r. 2012, zde jsou druhé nejvyšší nedaňové příjmy. Daňové příjmy po roce 2008 rapidně poklesly. R. 2009 měl nejnižší daňové příjmy ze sledovaných let (61,74 mil. Kč). Bylo to způsobeno poklesem platů a zvýšením nezaměstnanosti z důvodu finanční krize. Až letos v r. 2013 se na daňových příjmech vybralo nejvyšších 74,37 mil. Kč.

Kapitálové příjmy rapidně klesají. V roce 2008 byly prodány pozemky za 15,6 mil. Kč, v r. 2009 už jen 4,5 mil. Kč, v r. 2010 byly prodány nemovitosti za 4,15 mil. Kč, v r. 2011 se prodaly pozemky za 2 mil. Kč a nemovitosti za 1 mil. Kč, v r. 2012 se prodali pozemky za téměř 1 mil. Kč a konečně v roce 2013 se prodali pozemky už jen za 765 tis. Kč.

Nejvyšší dotace se podařilo získat v roce 2013 na úpravy slepých ramen řeky Moravy a v roce 2010 na regeneraci sídliště Kopánky.

Běžné výdaje se drží zhruba na stejné výši, výjimkou byl rok 2011 z důvodů převodu neinvestiční dotace na projekty ZŠ.

Investiční výdaje ovlivňují záměry města a hlavně zda se dotaci podaří získat.

6.1 Financování

Město v případě vyšších výdajů než příjmů, financuje tento rozdíl z úvěru poskytnutého Komerční bankou. Výběr banky byl uskutečněn dle zákona o veřejných zakázkách, dle toho kdo podá nejnižší nabídku.

Dále tento rozdíl financuje ze svých fondů. V případě přebytku v rozpočtu ukládá na tyto fondy uspořené peníze, které může využít při hospodaření v dalších letech. Dle tabulky č. 10 je patrné, že město hospodařilo s přebytkem v letech 2008, 2010 a 2012. Naopak tomu bylo v letech 2009 a 2011 kdy hospodařilo se schodkem v rozpočtu.

7 ANALÝZA VÝDAJŮ

V této kapitole porovnávám běžné a investiční výdaje v letech 2008-2013.

7.1 Běžné výdaje od r. 2008 do r. 2013

Tabulka 9: Běžné výdaje Starého Města za období 2008-2013 (v tis. Kč)

	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Zemědělství, lesní hospodářství a rybníkářství	0	0	0	0	26	30
Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch	17	29	5	54	26	20
Doprava	3521	3549	6087	3882	5033	4310
Vzdělání	8556	8357	10166	9984	8670	8810
Kultura, církev, sdělovací prostředky	2809	2043	1835	1942	2240	2556
Tělovýchova a zájmová činnost	6274	5748	6015	5744	5255	5510
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	9484	9649	9138	9728	9304	9007
Ochrana životního prostředí	7462	8304	8221	9257	8568	8290
Ost. soc. péče a pomoc v rodině	1258	1924	2610	2700	196	280
Bezpečnost, veřejný pořádek a požární ochrana	2289	2452	2471	2424	2208	2608
Všeobecná VS a služby	18839	18501	17680	17344	17459	19173
Finanční operace a ostatní činnost	8356	8164	6774	9 964	8335	8062
Celkem	68865	68720	71002	73023	67320	68656

Zdroj: Hospodářské výsledky Starého Města r. 2008-2013, (vlastní zpracování)

Tabulka č. 9 znázorňuje výši běžných výdajů za uvedené roky. Od r. 2008 do r. 2012 jsou to skutečné stavy běžných výdajů, za rok 2013 jsou data z upraveného rozpočtu k datu 30. 6. 2013. Každoročně jsou nejvyšší běžné výdaje vynakládány na všeobecnou veřejnou správu a služby. Jedná se výkon místní správy, místní zastupitelské orgány, volby a jiné. Druhé nejvyšší výdaje jsou vydány do vzdělání, dále na bytové a nebytové hospodářství a ochranu životního prostředí. Vesměs se výše těchto výdajů výrazně neliší až na rok 2012 a 2013 kdy už město nevydává *dávky hmotné nouze*. (tento pokles jsem v tabulce vyznačila červeně).

V roce 2010 a 2011 byly navíc vydány základním školám neinvestiční dotace na jejich projekty.

Tabulka 10: Běžné výdaje (v tis. Kč)

	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Schválená výše	71 488	72 860	73 656	74 380	67 124	68 656
Skutečnost	68 865	68 720	71 002	73 023	67 320	68 656

Zdroj: Hospodářské výsledky Starého Města r. 2008-2013, (vlastní zpracování)

Pro srovnání uvádím v tabulce č. 10 výši běžných výdajů, a to ve schválené a skutečné výši. Zatím se městu daří na těchto výdajích ušetřit. Je to především tím, že zadává veřejné zakázky např. na dodavatele elektrické energie, plynu a jiných služeb. Tímto způsobem se dají ušetřit nemalé peníze.

7.2 Investiční výdaje od r. 2008 do r. 2013

Tabulka 11: Investiční výdaje od r. 2008 do r. 2013 (v tis. Kč)

	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Doprava	12 346	34 567	47 643	11 310	11 632	6 550
Cestovní ruch	-	-	197	311	-	-
Vodní díla v zemědělské krajině	-	-	626	1 085	-	40 000
Ostatní díla v krajině	-	-	-	-	577	-
Kultura, církve a sdělovací prostředky	2 187	2 000	2 000	2 500	2 500	2 500
Zařízení předškol. vých. a zákl. vzdělávání	27 121	1 911	1 281	8 150	647	2 250
Tělovýchova a zájmová činnost	899	7 859	80	-	-	2 070
Využití volného času dětí a mládeže	-	-	-	-	261	-
Veřejné osvětlení	1 349	-	-	-	-	-
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	8 223	2 816	15 715	24 851	2 877	8 440
Ochrana přírody a krajiny	-	50	1 931	-	238	12 500
Pohřebnictví	-	-	-	-	107	500
Činnost místní správy	88	282	1 948	649	785	150
Celkem	52 213	49 485	71 421	48 856	19 624	74 960

Zdroj: Hospodářské výsledky Starého Města r. 2008-2013, (vlastní zpracování)

V tabulce č. 11 jsem pro názornou představu shrnula investiční výdaje za uvedené roky. Město hodně investuje do dopravy a úpravy silnic, místních komunikací a chodníků. Myslí též na bezpečnost pro své obyvatelstvo (z důvodu povodní v r. 2007). Dále investuje do opravy a modernizaci škol a školských zařízení, tělovýchovu a v neposlední řadě investuje do bydlení a územního rozvoje.

Pět největších investičních výdajů od r. 2008: (v tabulce označeny červeně)

V roce 2008 proběhla rekonstrukce mateřských škol v ulici Komenského a Rastislavova, dále rekonstrukce KMSŠ a také rekonstrukce základní školy.

Následující rok se začalo s regenerací sídliště Kopánky, vybudovali se cyklostezky Trávník a Baťův kanál a další místní komunikace a chodníky.

V roce 2010 byla úspěšně dokončena regenerace sídliště Kopánky, kde byly vybudovány nové cesty, chodníky, parkoviště, zeleň, dopravní značení i dětské hřiště. Maminky s dětmi si úpravy v této části Starého Města velmi pochvalují.

V roce 2011 město nakoupilo obchodní podíl Školního hospodářství (statku). Až se podaří statek oddlužit a uspokojit všechny věřitele, má město v úmyslu tyto pozemky zasítovat a rozprodat na účely bydlení.

V tomto roce je plánováno vydat z rozpočtu přes 40mil Kč na slepé ramena řeky Moravy. Celá investice bude trvat několik let a je na ni vyčleněno cca 200 mil Kč. Mělo by zde proběhnout odbahnění a vybudování rybiho přechodu. Stále ale chybí schválení čerpání dotací z ministerstva životního prostředí.

Investiční výhled do budoucna:r. 2014

- město by chtělo vybudovat tzv. Even centrum. Jedná se o zbudování náměstí Velké Moravy a jezuitského sklepa. Náklad ca 30mil Kč.
- Také by chtěli zrekonstruovat azylový dům sv. Vincence, náklad cca 13 mil Kč.

r. 2015

- revitalizace autobusových stání
- vybudování parkoviště před budovou železniční stanice, náklad cca 15mil Kč.

2015 - 2019

- příprava prostoru školního hospodářství na bydlení,
- další místa k bydlení (rodinné domky) by mohli vzniknout u firmy Tradix,
- rekonstrukce koupaliště

7.3 Čerpání dotací

Město celkem úspěšně využívá dotací ze státních fondů, jako jsou např. Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI), Státní fond životního prostředí (SFŽP) a také z Fondu soudržnosti (FS). Dále čerpá dotace ze Státního rozpočtu (SR) a také aktuálně z Operačního programu životního prostředí (OPŽP), konkrétně na slepá ramena řeky Moravy.

Z těchto investičních transferů se financovalo právě již zmíněná regenerace sídliště Kópánky, vystavily se cyklostezky, zateplily školy a jiné důležité projekty města.

8 UKAZATELE HOSPODAŘENÍ MĚSTA

V této části práce se budu zabývat finančními ukazateli hospodaření města. Pro tuto analýzu jsem si vybrala ukazatel dluhové skladby a celkovou likviditu.

Pomocí **ukazatele dluhové služby** zjistíme míru zadluženosti obce. Ten se vypočítá pomocí dluhové základny a dluhové služby.

Tabulka 12: Vypočítaný ukazatel dluhové služby v % za období 2008-2012

Název položky	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012
Daňové příjmy po konsolidaci	70 269	61 743	64 476	63 696	64 057
Nedaňové příjmy po konsolidaci	15 079	17 368	15 880	21 421	18 597
Přijaté dotace	4 804	4 910	7 615	6 493	5 284
Dluhová základna	90 152	84 021	87 971	91 610	87 938
Úroky	1230,1	774,27	285,8	247,993	1019,595
Splátky jistin a dluhopisů	4200	4200	797,54	1010,04	4712,45
Splátky leasingu	1074,12	273,1	600,49	479,56	35,967
Dluhová služba	6504,22	5247,37	1143,389	1305,989	5768,012
Ukazatel dluhové služby v %	7,22	6,25	1,29	1,43	6,56

Zdroj: Interní data města (rozvaha) za období 2008-2012, (vlastní zpracování)

Z tabulky č. 12 plyne, že je město zadluženo velmi málo. Podle usnesení vlády České republiky č. 346/2004 o regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby, by neměl tento ukazatel překročit výši 30 %. Obcím, co tuto hranici překročí, nemusí od státu dostat účelové dotace, půjčky a ani návratné finanční výpomoci ze SR České republiky ani ze státních fondů. Zatím nejvyšší zadluženost byla v roce 2008 a to 7,22 %. V roce 2012 je tento ukazatel na výši 6,56 %, tudíž zase nízké procento. Staré Město má k hranici 30 % opravdu daleko.

Celková likvidita města nám řekne o městu, jak je schopné přeměňovat svůj majetek v peníze a jimi pak vyrovnávat v krátkém čase své závazky. Optimální hodnota celkové likvidity se pohybuje v rozmezí 2 – 2,5. Nižší hodnota ukazatele indikuje vážnější problémy s likviditou a závislostí na cizích zdrojích. V případě vyšší hodnoty je neefektivně hospodařeno s finančními prostředky. Staré město mělo v roce 2010 tento ukazatel celkové likvidity 2,8 (viz. tab. 13) a v roce 2011 ještě toto číslo vzrostlo na 3,16 (viz. tab. 14). Tyto data značí, že město nemá optimální likviditu a může se stát, že v krátké době nebude schopno platit své závazky.

Tabulka 13: Výpočet celkové likvidity Starého Města za rok 2010

Položka	Suma (v tis. Kč)
Oběžná aktiva	60 442,64
Krátkodobé závazky	21 560,52
Celková likvidita *	2,8

Zdroj: MFCR, Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce r. 2010, (vlastní zpracování)

Tabulka 14: Výpočet celkové likvidity Starého Města za rok 2011

Položka	Suma (v tis. Kč)
Oběžná aktiva	54 479,55
Krátkodobé závazky	17 261,98
Celková likvidita	3,16

Zdroj: MFCR, Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce r. 2011, (vlastní zpracování)

9 MÍSTNÍ DANĚ (MÍSTNÍ POPLATKY)

Místní poplatky obec ukládá podle zákona č.565/1990 sb. o místních poplatcích a dále je také upravuje ve svých obecně závazných vyhláškách:

- Obecně závazná vyhláška č. 02/2012 o místních poplatcích
- Obecně závazná vyhláška města Staré Město č. 04/2012 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Staré Město vybírá tyto místní poplatky:

Poplatek ze psů: Platí držitel psa. Je jím fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území města Staré Město. Poplatek se vybírá za psy starší 3 měsíců. Roční poplatky za psa jsou různé, záleží na tom, zda bydlíme v bytovém domě či rodinném domě a také zda psy nechováme např. pro policii či pro postižené osoby. Pro příklad uvádím nejčastější sazby ve Starém Městě:

- Poplatek za psa v bytovém domě činí 600,- Kč a za každého dalšího 1100,-Kč.
- Poplatek za psa v rodinném domě činí 120,-Kč a za každého dalšího 300,-Kč.

Poplatek za užívání veřejného prostranství: Vybírá se za zvláštní užívání veřejného prostranství. Je to např. provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek a vyhrazení trvalého parkovacího místa. Poplatek se vybírá za každý započatý m² a den při užívání veřejného prostranství nebo také paušální částkou. Například:

- Umístění zařízení sloužící k prodeji je zpoplatněno 20,-Kč/m²/den
- Umístění zařízení pro poskytování služeb je zpoplatněno 10,-Kč/m²/den
- Umístění zařízení cirkusu je zpoplatněno paušálně a to ve výši 3500,-Kč/týden

Poplatek z ubytovací kapacity: Poplatek se vybírá v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu. Poplatek platí poskytovatel ubytování, kterým je fyzická nebo právnická osoba. Poplatek byl stanoven ve výši 1,-Kč za lůžko/den.

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů: Platí všechny fyzické osoby s trvalým poby-

tem na území města, dále cizincům, kterým byl povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů. Dále tento poplatek hradí vlastníci stavby na území města, která slouží jako místo pro individuální rekreaci. Sazba poplatku za komunální odpad činí 600,- Kč. Tato částka je tvořena:

- 1) z částky 129,- Kč, za kalendářní rok
- 2) z částky 471,- Kč za kalendářní rok. Tato částka je stanovena na základě skutečných nákladů města předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za poplatníka a kalendářní rok.

Poplatky za provozování výherních hracích přístrojů (VHP): Poplatek se vybírá za každý výherní hrací přístroj na území města. Poplatníkem je provozovatel, který je česká právnická osoba. V roce 2012 v § 1 zákona o místních poplatcích (zákon č. 565/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů) zrušeno písmeno g) podle něž obce mohly tento místní poplatek vybírat.

Tabulka 15: Místní poplatky Starého Města (SM) v letech 2008-2013

Druh poplatku	Částka v tis. Kč					
	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Poplatek za likvidaci komunálního odpadu, Popl. za provoz, shrom. a odstraň. komun. odpadu	2.843	3.014	2.989	2.942	2.885	3.600
Poplatek ze psů	80	79	84	74	71	80
Poplatek za užívání veř. prostranství	60	75	52	39	68	58
Poplatek z ubytovací kapacity	53	39	19	34	31	30
Poplatek za provoz. VHP	616	386	225	90	0	0

Zdroj: Hospodářské výsledky Starého Města r. 2008-2013, (vlastní zpracování)

Poznámka autora: Do roku 2011 město evidovalo příjmy za komunální odpad pod názvem: poplatek za likvidaci komunálního odpadu. V roce 2012 vydalo město vyhlášku č. 04/2012 a od tohoto data eviduje město tyto příjmy jako poplatek za provoz, shromažďování a odstraňování komunálního odpadu. (V tab. č. 15. a 16. vyznačeno červeně).

Jak lze vyčíst z tabulky č. 2. se částky během sledovaného období za vybrané poplatky extrémně neliší. Největší změny byly zaznamenány u poplatku za provozování VHP. Od roku 2012 se tento poplatek nevybírání. Do roku 2012 se vybíral poplatek za komunální odpad ve výši 500,- Kč, ale letos v r. 2013 se jeho výše o 100,- Kč změnila směrem nahoru a

to na 600,-Kč. Tento poplatek tvoří dvě složky. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Poplatek ze psů se nikterak nemění.

Na městském úřadě se evidenci těchto poplatků věnuje jedna pracovnice. V případě nezaplacení určitého poplatku, posílá upomínací dopis konkrétnímu dlužníkovi se stanovenou výší a datem splacení. Město má právo při nezaplacení poplatků sankcionovat dané neplatiče až do trojnásobku původní částky. Město ale v případě, že vidí snahu dlužníka dluh zaplatit, navrhne dlužníkovi splátkový kalendář. Některé osoby jsou od placení poplatků osvobozeny zcela. Jsou to např. obyvatelé místního Ústavu sociální péče. U některých poplatků jsou i různá zvýhodnění jako např. věková či účelová. Všechny výjimky jsou uvedeny ve výše uvedených vyhláškách.

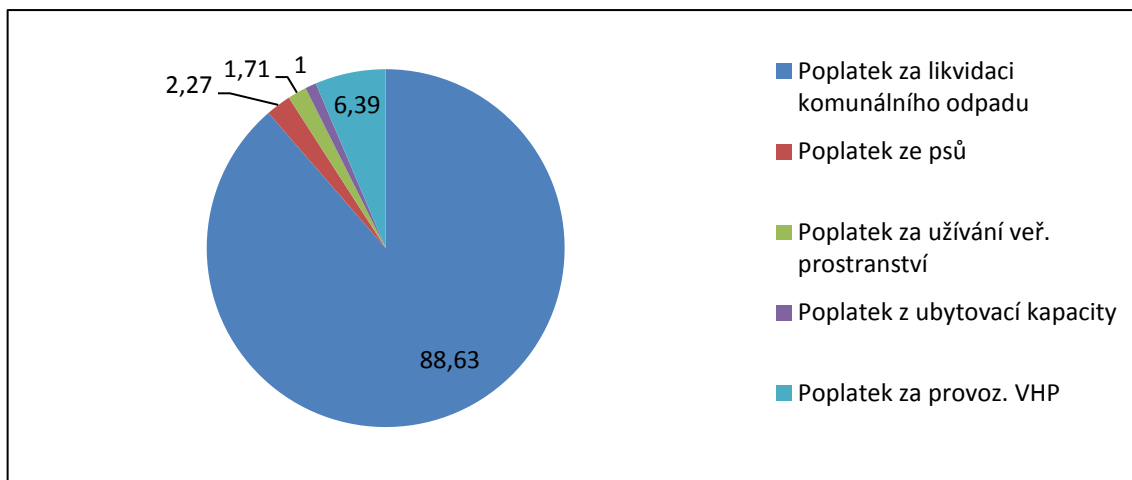
Pro srovnání zde uvádím v tabulce č. 3, kolik se vybralo na místních poplatcích ve vedlejší město Uherském Hradišti. Město Uherské Hradiště je větší než Staré Město a má více obyvatel, tudíž vybrané prostředky jsou o to vyšší. Proto jsem z těchto tabulek vypracovala procentuální srovnání vybraných místních poplatků a to tak, že jsem každý jednotlivý poplatek sesumírovala za roky 2008-2013 a vydělila počtem. Dostala jsem tak průměrnou hodnotu daného poplatku za uvedené roky. Dále jsem tyto průměrné hodnoty poplatků převedla na procenta a to tak, že jsem je podělila celkovou sumou vybraných poplatků, v procentuálním vyjádření 100 %. Výsledné číslo daného poplatku tedy znázorňuje, z kolika procent se podílí na celkových příjmech z těchto místních poplatků. Výsledky znázorňují grafy č. 1 a 2.

Tabulka 16: Místní poplatky Uherského Hradiště (UH) v letech 2008-2013

Druh poplatku	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	r. 2013
Popl. za likvid. komunál. odpadu, Popl. za provoz, shrom. a odstraň. komun. odpadu	11.778,5	12.275,9	12.447,9	12.220,7	12.997,5	13.026,5
Poplatek ze psů	515,8	482,0	480,2	470,0	472,5	417,5
Popl. za užívání veřej. prostranství	9.229,6	11.452,9	452,1	1.773,3	1.100,0	1.100,0
Poplatek z ubytovací kapacity	212,4	172,7	209,7	195,0	100,0	100,0
Popl. za provozovaný VHP	2.278,0	1.551,1	878,8	395,0	0	0

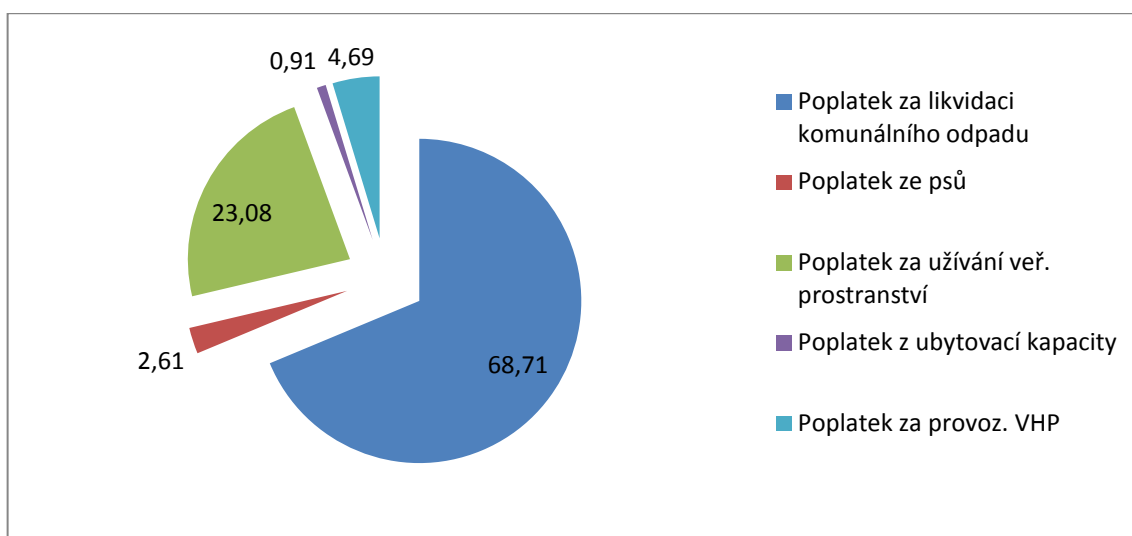
Zdroj: Rozpočty Starého Města r. 2008-2013, (vlastní zpracování)

Graf č. 2: Procentuální podíl místních poplatků v SM v letech 2008-2013

Zdroj: Rozpočty Starého Města r. 2008-2013, (vlastní zpracování)

Graf č. 3: Procentuální podíl místních poplatků v UH v letech 2008-2013

Zdroj: Rozpočty Starého Města r. 2008-2013, (vlastní zpracování)

Jak vidíme z grafů, ze všech místních poplatků proudí do Staroměstského rozpočtu nejvíce peněz z poplatku za likvidaci komunálního odpadu a to ve výši téměř 88,63 % všech místních poplatků. Na rozdíl do rozpočtu Uherského Hradiště proudí z poplatku za likvidaci komunálního odpadu téměř 69 % z celkové sumy místních poplatků. Dalším významným příjmem je poplatek za užívání veřejného prostranství a to ve výši 23,08 %. Staré Město přijímá z tohoto poplatku jen zanedbatelné 1,71 %. Je to dáno velikostí měst. Staré Město

nemá dosti volných veřejných ploch k činnostem, z kterých se tyto poplatky vybírají. (prodejní stánky, reklamní poutače aj.)

V roce 2013, by mělo město vybrat do rozpočtu na místních poplatcích cca 3 768 000,- Kč. V rámci města to není moc velký příjem, ale pomůže aspoň z části zmírnit dopady finanční krize už tak napjatého rozpočtu, jaký Staré Město v posledních letech má.

ZÁVĚR

Cílem mé práce bylo zpracovat analýzu rozpočtu města Starého Města v letech 2008-2013. Z těchto rozpočtů jsem zjistila, že se městu daří hospodařit s kladným rozpočtem až na roky 2009 a 2011. Tyto schodky město pokrylo ze svých zdrojů či poskytnutého úvěru od Komerční banky. Schodkový rozpočet je vždy spjat s nějakou velkou investicí města. Staré Město asi jako spousta obdobných měst má dosti napjatý rozpočet, snaží se využít každou korunu v rozpočtu. Každým rokem ale investuje do modernizace a zvelebení města a tím ztrátlivňuje svoji pozici pro získávání nových obyvatel.

Největšími příjmy do rozpočtu města jsou daňové příjmy (průměrně přes 66 mil. Kč), ale toto číslo zkresluje rok 2013 (bez něj bylo průměrně vybráno na daňových příjmech 65 mil. Kč). Město v rozpočtu předpokládá vyšší příjmy z DPH. Druhým největším příjmem do rozpočtu města jsou dotace. Výše dotací se odvíjí od investičních plánů města a samozřejmě zda město danou dotaci vůbec získá. Např. v letošním roce 2013 se podařilo získat na dotacích rekordně přes 60 mil. Kč.

Mezi největší výdaje rozpočtu patří běžné (provozní) výdaje a to v průměru přes 69 mil. Kč. V minulosti tomu tak bylo, až nynější rok 2013 by měl mít vyšší investiční výdaje (přes 78 mil. Kč). Tento rok má proběhnout úprava slepých ramen řeky Moravy, vybudování rybního přechodu, odbahnění a jiné práce.

Dle ukazatele dluhové služby, je město zadluženo velmi málo. Od roku 2008 nepřekročilo hodnotu 7,22 %, tudíž má velmi daleko ke kritické hodnotě 30 %. Podle dalšího ukazatele, a to celkové likvidity spadá město mezi 86 % obcí s vyšší hodnotou než 2 %. V roce 2010 byl tento ukazatel 2,8 % a v roce 2011 3,16%. Tyto údaje nám říkají, že město nemá optimální celkovou likviditu. Může se stát, že město nebude v krátké době schopno ihned zaplatit své krátkodobé závazky.

Město stále disponuje pozemky, které se dají využít buď na bytovou zástavbu či k jiným např. podnikatelským účelům. Proto bych se vůbec nedivila, kdyby zde v budoucnu vzniklo nové nákupní středisko zaměřené na prodej nábytku (jako např. IKEA), stavebnin (Baumax) či jiného sortimentu a jiných přidružených služeb pro obyvatele města a okolí. Vznikli by tak nová pracovní místa, vybralo by se více na daních a to by samozřejmě přivedlo větší příjmy do rozpočtu města. Dalším možným způsobem jak nalákat nové obyva-

tele do města by mohly být nízko úročené půjčky na pořízení nového bydlení nebo na rekonstrukce starého. Určitě bych zvýhodnila nájmy pozemků pro budoucí podnikání a tak nalákala nové sponzory na vybudování či provozování dalších služeb např. co se ve městě nevyskytují. Spousta obyvatel Starého Města využívá služeb, co nabízí sousední město Uherské Hradiště. Tomu tak ale nemusí být, kdyby se tyto služby vyskytovaly ve Starém Městě. Dále bych využila volných zemědělských pozemků k pronájmu i pro drobné zahrádkáře.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace:

- [1] HAMERNÍKOVÁ, Bojka et al. *Veřejné finance*. 2. aktual. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.
- [2] Kraftová, Ivana, *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C: H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2.
- [3] Lorenc, Jiří, Kašpárková, Jana, *Rozpočtová skladba a účetnictví 2012 pro územní samosprávné celky*, M LORDY s.r.o., 2012, 400s. ISBN 978-80-260-2148-3.
- [4] Lorenc, Jiří, Kašpárková, Jana, *Rozpočtová skladba a účetnictví 2013 pro územní samosprávné celky*, M LORDY s.r.o., 2013, 400s. ISBN 978-80-260-4276-1.
- [5] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. Rouš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s- OSBN 978-80-247-2789-9.
- [6] Wokoun, René et al. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

Internetové zdroje:

- [7] Město Staré Město, Hospodaření města za r. 2008, [online]. [cit. 2013-07-23]. Dostupné z: http://www.staremesto.uh.cz/?page_id=948
- [8] Město Staré Město, Hospodaření města za r. 2009, [online]. [cit. 2013-07-23]. Dostupné z: http://www.staremesto.uh.cz/?page_id=948
- [9] Město Staré Město, Hospodaření města za r. 2010, [online]. [cit. 2013-07-23]. Dostupné z: <http://www.stmurad.uh.cz/dokumenty/fin/hospodareni2010.pdf>
- [10] Město Staré Město, Hospodaření města za r. 2011, [online]. [cit. 2013-07-23]. Dostupné z: <http://www.staremesto.uh.cz/dokumenty/fin/hospodareni2011.pdf>
- [11] Město Staré Město, Hospodaření města za r. 2012, [online]. [cit. 2013-07-23]. Dostupné z: <http://www.staremesto.uh.cz/dokumenty/fin/hospodareni2012.pdf>
- [12] Město Staré Město, Rozpočet města na r. 2013, [online]. [cit. 2013-07-23]. Dostupné z: <http://www.staremesto.uh.cz/dokumenty/fin/rozpocet2013.pdf>

- [13] Město Staré Město, Tajemník, [online], [cit. 2013-07-24]. Dostupné z: http://www.staremesto.uh.cz/?page_id=446
- [14] Ministerstvo financí ČR, Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce r. 2010 [online], [cit. 2013-08-07]. Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufismon/readDotaz.pl?obdobi=20101200&ico=567884>
- [15] Ministerstvo financí ČR, Soustava informativních a monitorujících ukazatelů hospodaření obce r. 2010 [online], [cit. 2013-08-07]. Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufismon/readDotaz.pl?obdobi=20111200&ico=567884>
- [16] Sbírka zákonů, Zákon o obcích (obecní zřízení) paragraf § 35, [online]. [cit. 2013-07-23]. Dostupné z: <http://www.sbirkazakonu.info/zakon-o-obcich-obecni-zrizeni/do-samostatne-pusobnosti-obce-patri-zalezito.html>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
FS	Fond soudržnosti
MÚ	Městský Úřad
OPZP	Operační program životního prostředí
ORP	Obecní úřad s rozšířenou působností.
OS	Organizační složka.
PO	Příspěvková organizace.
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SM	Staré Město
SR	Státní rozpočet
UH	Uherské Hradiště
ÚSC	Územní samosprávný celek,
VS	Veřejná správa

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Členění daní v tis. Kč	34
Graf č. 2: Procentuální podíl místních poplatků v SM v letech 2008-2013	51
Graf č. 3: Procentuální podíl místních poplatků v UH v letech 2008-2013	51

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Členění příjmů a výdajů	23
Tabulka 2: Hospodaření města za rok 2008 (v tis. Kč).....	33
Tabulka 3: Hospodaření města za rok 2009 (v tis. Kč).....	35
Tabulka 4: Hospodaření města k 31. 12. 2010 (v tis. Kč).....	36
Tabulka 5: Hospodaření města k 31. 12. 2011 (v tis. Kč).....	37
Tabulka 6: Hospodaření města k 31. 12. 2012 (v tis. Kč)	38
Tabulka 7: Rozpočet města Staré Město na rok 2013 (v tis. Kč)	39
Tabulka 8: Příjmy a výdaje od r. 2008 - r. 2013.....	40
Tabulka 9: Běžné výdaje Starého Města za období 2008-2013 (v tis. Kč)	42
Tabulka 10: Běžné výdaje (v tis. Kč)	43
Tabulka 11: Investiční výdaje od r. 2008 do r. 2013 (v tis. Kč).....	43
Tabulka 12: Vypočítaný ukazatel dluhové služby v % za období 2008-2012.....	46
Tabulka 13: Výpočet celkové likvidity Starého Města za rok 2010.....	47
Tabulka 14: Výpočet celkové likvidity Starého Města za rok 2011.....	47
Tabulka 15: Místní poplatky Starého Města (SM) v letech 2008-2013	49
Tabulka 16: Místní poplatky Uherského Hradiště (UH) v letech 2008-2013.....	50